

**QARAQALPAQSTAN
RESPUBLIKASI
SHOMANAY RAYONI
HAKIMINING
SHESHIMI**

**QORAQALPOG'ISTON
RESPUBLIKASI
SHUMANAY TUMANI
HOKIMINING
QARORI**

2022 - yil 21 - oktabr

358-13-193-Q/22

Shomanay rayoni hokimligi

Qaraqalpaqstan Respublikasi Ministrler Keñesiniñ

**2022- jıl 21-oktyabr kúngi Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabinetiniñ
2022-jıl 14-oktyabrdegi «Mámleketlik puqaralıq xızmetshileri tárepinen ádep-
etikası qağıydalarına ámel etiliwin támiyinlew boyınsha qosımsha ilajlar
tuwırısında» ğı 595-sanlı qararı haqqında” ğı 505-13-0-Q/22-sanlı sheshimi
haqqında**

Qaraqalpaqstan Respublikası Ministrler Keñesiniñ 2022-jıl 21-oktyabr kúngi Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabinetiniñ 2022-jıl 14-oktyabrdegi «Mámleketlik puqaralıq xızmetshileri tárepinen ádep-etikası qağıydalarına ámel etiliwin támiyinlew boyınsha qosımsha ilajlar tuwırısında» ğı 595-sanlı qararı haqqında” ğı 505-13-0-Q/22-sanlı sheshimi orınlanıwın támiyinlew maqsetinde Shomanay rayoni hákimi

ShESHIM ETEDI:

1. Qaraqalpaqstan Respublikası Ministrler Keñesiniñ 2022-jıl 21-oktyabr kúngi Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabinetiniñ 2022-jıl 14-oktyabrdegi «Mámleketlik puqaralıq xızmetshileri tárepinen ádep-ikramlıq qağıydalarına ámel etiliwin támiyinlew boyınsha qosımsha ilajlar tuwırısında» ğı 595-sanlı qararı haqqında” ğı 505-13-0-Q/22-sanlı sheshimi orınlanıw ushın basshılıqqa alınsın.

2. Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabinetiniñ usı qarar menen.

a) Mámleket puqaralıq xızmetkerleri ádep-etikasınıñ úlgili qağıydaları (keyingi orınlarda - Ádep-etika qağıydaları) 1-qosımshağa muwapıq;

b) Ádep-etika komissiyası tuwırındağı úlgili qağıyda 2-qosımshağa muwapıq;

v) Ádep-etika qağıydaları talaplarınıñ buzılıwı nızamshılıq hújjetlerine muwapıq ıntızamıy hám basqa túrdegi juwapkerlikke tartıw ushın tiykar esaplanıwı belgilep qoyılğanlıǵı maǵlıwmat ushın qabil etilsin.

3. Shomanay rayoni hákimligi apparati xızmetkerleriniń ádep-etika qaǵıydaları 1-qosımshaǵa muwapıq;

Shomanay rayoni hákimligi apparati ádep-etika komissiyası tuwrısındaǵı qaǵıyda 2-qosımshaǵa muwapıq ;

Shomanay rayoni hákimligi apparati ádep-etika komissiyası quramı 3-qosımshaǵa muwapıq tastıyqlanǵanlıǵı;

4. Mámleketlik shólkemler, rayondaǵı mákeme hám shólkeler 2022-jıl 25-oktyabrge shekem óz jumısları iskerligin esapqa alǵan halda :

a) Ádep-etika qaǵıydaları tiykarında oraylıq apparat, aymaqlıq hám strukturalıq bólimler xızmetkerleri ushın májburiy bolǵan xızmetkerlerdiń mákemelik ádep-etika qaǵıydaların;

bul qarar menen tastıyqlanǵan qaǵıyda tiykarında Ádep-etika komissiyası tuwrısındaǵı qaǵıydanı jáne onıń quramın tastıyqlanǵanlıǵı;

b) ishki miynet tártip-qaǵıydaların hám basqa mákemelik hújjetlerdi bul sheshimge muwapıqlastırǵanlıǵı;

v) 2022-jıl 1-noyabrge shekem bul banttiń orınlanıwı boyınsha ámelge asırılǵan jumıslar nátiyjesi haqqında tolıq informaciyanı tastıyqlanǵan hújjetlerdi qosımsha etken halda Ministrler Keńesi shólkemlestirilgen-kadrlar toparına usınıs etiliwi beligilep qoyılsın.

5. Belgilep qoyılǵan, Ádep-etika qaǵıydaları talaplarınıń ózgeriwi nızamshılıq hújjetlerine muwapıq intızamıy hám basqa túrdegi juwapkerlikke tartıw ushın tiykar esaplanadı.

6. Shomanay rayoni Ádillik bólimi mámleket organları hám shólkemleri menen birgelikte bir ay múddette usı qarardıń mazmun-mánisin mámleket xızmetkerleri arasında túsindiriw maqsetinde oqıw-seminarları shólkemlestiriw tapsırılsın.

7. Shomanay rayoni hákiminiń 2021-jıl 28-dekabrdegi Shomanay rayoni hákimligi apparati xızmetkerleriniń ádep-etika qaǵıydaların tastıyqlaw haqqında” ǵı 86-K-/2-sanlı buyırǵı óz kúshin joǵaltqan dep esapplansın.

8. Usı qarardıń orınlanıwın qadaǵalaw Shomanay rayoni hákiminiń barlıq orınbasarları hám qánigelirine júklensin.

Hákim

B.Yangibaev

Shomanay tuman hokimining
2022 yil 21 oktabrdagi
358-13-193-Q/22-son qaroriga
1-ilova

Shomanay rayoni hokimini

2022-jil “ ” oktyabrdegi

-sanli qarariga

1-qosimsha

Shomanay rayoni hokimligini apparati xizmetkerlerini adep-etika

QAĞÍYDALARI

1-bap. Uliwma qağıydalar

1. Shomanay rayoni hokimligini apparati xizmetkerlerini adep-etika qağıydaları (keyingi orinlarda – Adep-etika qağıydaları) kásiplik mádeniyatı, xizmet iskerligi dawamında hámde xizmetden tısqarı waqıtta adep-etika, sırtqı kórinisi hám kiyniw mádeniyatınıń úlili qağıydaların belgileydi.

Adep-etika qağıydaları mámleket xizmetinde joqarı kásiplik mádeniyatı qalıplestiriw, jámiyetshilik sanasında mámleket xizmetine bolğan húrmet hám isenimdi asırıw hám de mámleket xizmetkerlerini etika qağıydalarına qarsı bolğan minez-qulqlarınıń aldın alıwğa qaratılğan.

2. Shomanay rayoni hokimligi apparati xizmetkerleri óz kásiplik iskerligin tómendegi principlar tiykarında ámelge asırıwı shárt:

Nızamlılıq;

Watanğa sadıqlıq hám xizmet wazıypasına belsendilik, júklengen funksional wazıypaların tolıq orınlaw, atqarıw ıntızamına qatań ámel etiw;

puqaralar huqıqları, erkinlikleri hám nızamlı mápleriniń ústinligi;

mámleket hám jámiyet máplerine sadıqlıq ;

ádalatlılıq, hadallıq hám qalısılıq ;

korruptsiyalıq jağdaylarğa qarsı munasábette bolıw hám qarsı gúresi;

xizmet sırın qatań saqlaw ;

basshi xizmetker vakilliklerin ayaq asti etpew;

maplerdi gozlep basqasha jumisqa jol qoymasliq.

3. Shomanay rayoni hokimligi apparati xizmetkerleri miynet iskerligi dawamında ham isten tısqari waqıtta minez-qulıqtıń tómendegi ulıwma qağıydalarına amel etiwı kerek:

Mámleket xızmetiniń abroyına ziyan jetkiziwi múmkin bolgan minez-qulqlardan tıyılıw, etika normalarına turaqlı amel qılıw;

Juwapkerli, kásibine sadıqlıq ham hadallıqtı kúndelik urangá aylandırıw ;

quramalı wazıypalardı orınlawda kásipleslerine kómeklesiw;

Kishi piyillik, itibarlılıq ham qırağı puqaralarda mámleketke salıstırğanda isenim ham húrmet sezimin oyatıw;

Shańarağında salamat ortalıqtı táminlep, shańaraq aǵzalarına turaqlı ǵamxor bolıw, perzentlerine patriotlıq ham basqa joqarı etikalıq pazıyetlerdi qalıplestiriw;

puqaralardıń sociallıq kelip shıǵıwı, ekonomika awhalı ham basqa faktorlardan qáttiı názer, olar menen birdey, shın júrekten, ádep sheńberinde munasábette bolıw;

Jámiyette etikanıń ulıwmalıq qağıydalarına amel qılıw.

4. Shomanay rayoni hokimligi apparati óz vakilliklerin amelge asırıp atırğanda Ózbekstan Respublikası ham Qaraqalpaqstan Respublikasınıń Konstituciyaları ham nızamlarına, “Mámleket puqaralıq xızmeti tuwrısında”ǵı Ózbekstan Respublikasınıń Nızamına, Ózbekstan Respublikası Oliy Majilisi qararlarına, Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń húkimleri, qararları ham buyırıqlarına, Ministrler Kabineti, Qaraqalpaqstan Respublikası Joqarı Keńesi qararları, biylikleri, Qaraqalpaqstan Respublikası Ministrler Keńesiniń qararları ham buyırıqlarına, bul Ádep-etika qağıydalarına ham basqa nızamshılıq hújjetlerine amel etedi.

5. Shomanay rayoni hokimligi apparati xizmetkerleri Ádep-etika qağıydalarına amel qılıw minnetlemesine, puqaralar bolsa Shomanay rayoni hokimligi apparati xizmetkerlerinen usı qağıydalarǵa uyqas bolǵan kásiplik mádeniyattı talap qılıw huqıqına iye.

6. Shomanay rayoni hokimligi apparati xizmetkerleriniń Ádep-etika qağıydalarına amel etiwı olardıń iskerligi ham de xızmetdegi etikasın bahalawdıń tiykarǵı kriteriyalarınan biri esaplanadı.

Shomanay rayoni hâkimligi apparatı xızmetkerleri tárepinen Ádep-etika qağıydalarına ámel etiliwi jağdayı olardı kelesinde joqarı lawazımlarğa belgilew hám baslıq kadrlar rezervin qalıplestiriwde esapqa alınadı.

2-bap. Kásiplik mádeniyatqa tiyisli ulıwma ádep-etika qağıydaları

7. Shomanay rayoni hâkimligi apparatı xızmetkerleri:

puqaralardıń jınsı, ırqı, milleti, puqaralığı, tili, dini, social kelip shıǵıwı, jeke jáne social poziciyasi kemsitiliwine alıp keliwshi tásir ilajları hám hâreketler (hárekeczilik) ge jol qoymaslıǵı;

hadal, ádalatlı hám kishi peyil bolıwı, puqaralar menen baylanısta kishi piyıl, saldamlı hám shın júreктen munasábet kórsetiwi;

Fizikalıq hám yuridikalıq adamlardıń huqıqları hám nızamlı máplerine tiyisli qararlardı qabıllawda nızamlılıqtı, ádalatlılıqtı hám ashıqlıqtı taminlewi;

mámleket hám jámiyet máplerine ziyan jetkeriwshi, mámleket organları hám shólkemleri iskerligi natıyjeliligin páseytiretuǵın hâreketler (hárekeczilik) den tıyılıw;

óziniń minez-qulqı hám etikası sebepli jámiyetshiliktiń sın pikirine ushıramaw ilajların kóriwi, sın pikir ushın basqasha jol qoymaslıǵı, tıyanaqlı hám konstruktiv sın pikirden óz iskerligindegi kemshilikler hám de kemshiliklerdi saplastırıw jolında paydalanıwı;

mámleket organları hám shólkemleri, mámleket xızmetkerleri hám basqa shaxslarğa óz xızmet poziciyasınan paydalanǵan halda jeke máseleler maydanınan tasir ótkermesligi;

öz xızmet wákilliklerin fizikalıq hám yuridikalıq adamlardıń máplerin kózlep orınlaw yamasa orınlamaw olardan qandayda-bir sıylıq, payda yamasa sawǵaǵalar almaslıǵı;

mámleket mülkiniń pütün saqlanıwın táminlewi, ózine isenip tapsırılǵan mámleket mülkinen tek xızmet maqsetlerinde paydalanıwı ;

xızmet intızamına qatań ámel qılıwı, jumıs waqtından aqılǵa say hám nátiyjeli paydalanıwı;

xalıqtıń mámleket xızmetlerin tutınıwshısı retindegi talaplarına muwapıq turaqlı túrde iskerlik sapasın asırıp barıw ilajların kóriwi;

nizam menen intizamiy, hákimshilik hám jinayatlı juwapkerlik názerde tutılğan huqıqbuzarlıq hám basqa minez-qulqlarğa jol qoymaslıǵı;

kásip etikasi hám iskerlik usılına ámel etiwı;

siyasiy partiyalar, jámiyetlik birlespeleri hám basqa mámleketlik emes shólkemleri mápleri jolında xızmet paziciyası hám múmkinshiliklerinen paydalanbawı kerek.

8. Shomanay rayonı hákimligi apparatı ózine boysınıwshı xızmetkerlerden olar miynet wazıypasın atqarap atırğan waqıtta partiya atınan siyasiy iskerlik menen shuǵullanıwın talap etiwı, siyasiy partiyalar, jámiyetlik birlespeler hám basqa mámleketlik emes shólkemler iskerliginde qatnasıwǵa itermelewı yamasa májbúrleniige jol qoyılmaydı.

3-bap. Xızmet iskerligine tiyisli ádep-etika qaǵıydaları

9. Shomanay rayonı hákimligi xızmet iskerligi dawamında tómendegilerge májbúr:

Ózbekstan Respublikası hám Qaraqalpaqstan Respublikasınıń Konstituciyası, nızamları hám basqa nızamshılıq hújjetlerine sózsiz ámel etiwı;

mámleket atın qádirlew, mámleket siyasatına sadıq bolıw;

sırtqı siyasat salasında mámleket máplerin qatań qorgaw;

óz xızmet wazıypaların hújdan menen, hadal hám joqarı professional dárejede orınlaw, keńsepaızlıq, jalǵankórlık hám ózimshilikke jol qoymaslıq;

xızmet minnetlemelerin nátiyjeli orınlaw ushın zárúr bolǵan bilim hám kónikpelerin turaqlı tiykarda asırıw ;

joqarı mámleket organları hám shólkemleri hám de lawazımlı shaxslarınıń óz kepillikleri sheńberinde qabıl etken qararları hám de berilgen tapsırmalardı óz waqtında hám sapalı orınlaw;

islep shıǵılıp atırğan normativlik-huqıqıy hám basqa hújjetlerge qandayda - bir shaxs, gruppа yamasa keńseler mápi kózqarasınan jantaspaslıq hám de olardıń mápleri ańlatpa etiliwine jol qoymaslıq;

hár qanday nızambuzıılıwshılıqqa, ásirese, korrupciya jaǵdaylarına qarsı jantanı menen gúresi;

xızmet saparları, qadaǵalaw ilajları dawamında miynet iskerligi menen baylanıslı bolǵan hár qanday túrdegi sarplanatuǵın ǵárejetlerdi basqa shaxslar

esabınan ámelge asırmaw

mámleket xızmetkerleri yamasa basqa shaxslar tárepinen jinayat yamasa basqa huqıqbuzarlıq júz beriwge úndewshi shaqırıwlar haqqında, sonıń menen birge, kásiplesleri tárepinen ámelge asırılǵan yamasa tayarlıq kórilip atırǵan nızambuzılıwlar haqqında óziniń basshısına asıǵıslıq penen málim qılıw;

sırt el puqaraları menen bólek belgilengen tártipke qarsı túrde tikkeley yamasa basqa shaxslar arqalı baylanısqa kirispew;

óz xızmet minnetlemelerin orınlap atırǵanda puqaralar hám basqa shaxslardı kemsitpeu, olardıń tasirinen saqlanıw, puqaralar huqıqları, minnetlemeleri hám nızamlı máplerin esapqa alıw ;

óz xızmet minnetlemelerin hújdan menen orınlawǵa tosquinliq etiwi múmkin bolǵan minez-qulqlardan saqlanıw;

mámleket siri, nızam menen qoriqlanatuǵın hám xızmetke tiyisli basqa maǵlıwmatlardıń járiyalanbaslıǵın táminlew maydanınan barlıq sharalardı kóriw, olardan nızamǵa qayshı túrde paydalanbaw;

informaciyalardı tarqatıw qaǵıydalarına ámel qılıw, internet jáhán informaciya tarmaǵı hám informaciya kommunikaciya qurallarınan paydalanıwda informaciya qawipsizligin támiyinleniwin belgilengen rejimine ámel qılıw;

biriktirilgen xızmet kompyuteri hám de elektron tasıwshılarındaqı xızmetke tiyisli maǵlıwmatlardıń qawipsiz saqlanıwın támiyinlew hám olardı basqa shaxslarǵa tarqatılıwınıń aldın alıw ilajların kóriw;

social tarmaqlarda mámleket organları hám shólkemleri hám de lawazımlı shaxslar iskerligin talqılaw etpeslik, etikaǵa qarsı sóz dizbeklerdi isletpew, mámlekette ámelge asırılıp atırǵan reformalarǵa salıstırǵanda adamlarda isenimsizlik keyipiyaatın júzege keltiriwi múmkin bolǵan materiallardı jaylastırmaw;

puqaralar hám kásiplesleriniń abroyı hám salawatına daq túsiriwshi maǵlıwmatlar, dóhmet hám jalalardı tarqatpaslıq;

miynet hám atqarıw ıntızamı, ishki tártip qaǵıydalarına, sonıń menen birge, telefonda soylesiw hám kiyiniw mádeniyatına qatań ámel etiw;

ózine isenip tapsırılǵan mülikke hám finanslıq qarjılarǵa ıqtıyatlılıq hám puxtalıq penen munasábette bolıw;

jámáátte salamat ortalıqtı saqlaw ilajların kóriw;

fizikalıq hám yuridikalıq shachslardıń shaqırıwların nızamda belgilengen tártipte hám de múddetlerde nızamlı, tıyanaqlı hám ádalatlı sheshiw;

miynet jámaátinde iskerlik ortalıgın qalıplestiriw jáne onı bekkemlewge kómeklesiw;

miynet jámaátinde kásipleriniń abroyı hám salawatın abroysızlantıratuǵın jeke hám kásiplik pazıyetlerin talqılawdan tıyılıwı kerek.

10. Basshılar tómendegilerge májbúr:

boysınıwındaǵı mámleket xızmetkerlerine professionalizm, hadallıq, qalısılıq hám ádalatlılıqta órnek bolıwı;

jámaátte salamat ortalıq hám iskerlik keypiyatın qalıplestiriw;

mámleket xızmetkerlerin nızamǵa qılap minez-qulqlardı ámelge asırıwǵa odamaslik hám de olardan bunday háreketlerdi orınlawdı talap etpeslik;

kadrlardı jergiliklishilik, uruǵ-aymaqshılıq, tanıs-bilisshilik yamasa jeke sadıqlıq belgileri boyınsha tańlaw, belgilew yamasa usınıs etiwge jol qoymaslıq;

jámaátte gruppapazlıq hám favoritizm (ayırım xızmetkerlerdi jaqın alıw hám qollap-quwatlaw) kórinisine jol qoymaslıq, sonıń menen birge, xızmet wazıypaların orınlaw processinde basqa unamsız faktorlardıń aldın alıw;

mámleket xızmetkerleriniń iskerligine ataq beriwde nızamlı, tıyanaqlı hám ádalatlı qararlar qabıllaw;

mámleket xızmetkerleri tárepinen korrupciya hám basqa ózimshellikler júz beriwiniń aldın alıw ilajların kóriw;

boysınıwındaǵı mámleket xızmetkerlerin huqıqıy jáne social tárepten qorgaw ilajların kóriw;

kepilligi sheńberinde shártnamalar dúziw, tańlawlar ótkeriw yamasa razılıq beriw máselelerine qalıs, ádalatlı hám nızamlı jantasıw.

11. Basshılar boysınıwındaǵı mámleket xızmetkerlerine qopal mámilede bolıwı, aqıret etiwı, ózligine tiyiwi, olarǵa negizsiz eskertiw beriwı yamasa qaralawı hám de kemsitiwi múmkin emes.

4-bap. Xızmetten tısqarı ádep-etika qaǵıydaları

12. Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleri jumıstan bos waqıtlarında ulıwma qabıl etilgen etika normalarina ámel qılıwları hám olarǵa qarsı

bolgan minez-quliq ham minez-qulqlardan ozlerin tiyiwlar shart.

13. Shomanay rayoni hakiqligi apparati xizmetkerleri jumistan tısqari waqıtta tomondegilerge majbur:

milliy urp-adet, qadiriyať ham dasturlerge hurmet penen munasibette bolıw;

dabdebebazlıq, dańqparazlıq, gruppapazlıq, maskunemlik, ham basqa unamsız illetlerge jol qoymaslıq;

rasmiy jariyalangan maglıwmatlardan tısqari mamleket xızmeti iskerligine tiyisli maselerdi talqılaw etpeslik;

jamiyetlik jaylarında (kafe, restoran ham basqa kewilashar makanlarda) ozin tutıw qagıydalarına amel etiw, atirapındağılardın itibarın tartıwshı artıqsha ham unamsız hareketlerge jol qoymaslıq;

jamiyetlik tartip ham qawipsizligine qarsı qaratılğan minez-qulqlardı juz etpeslik, usı nızamğa qarsı hareketlerge basqalardı qospaw yamasa ugitlewi mumkin emes;

xızmet minnetlemelerin orınlaw menen baylanıslı bolğan makeme ham sholkemler baslıq ham xızmetkerlerinen, basqa lawazımlı shaxslarınan qımbat bahalı sawğa almaslıq;

xızmet guwalıqların saqlaw ham paydalanıw rejimine qatań amel etiw, olardan xızmetke baylanıslı bolmağan jağdaylarda paydalanbaw, sonday-aq, kepillikli shaxslarğa xızmet guwalıgın kórsetip, poziciyasın menmenlik etpeslik;

xızmet avtotransport qurallarınan xızmet jumısınan tısqari jağdaylarda jeke ham basqa maqsetlerde paydalanbaw;

jumıs iskerligi menen baylanıslı maglıwmatlardı jumısqa baylanıslı bolmağan basqa shaxslar qatnasıwında talqılaw etpeslik;

jeke transport qurallarınan paydalanıwda belgilengen tartipke amel qılıw, jol hareketi qagıydalarına qatań amel etiw;

isbilermenlik yamasa aqsha tolenetugin basqa jumıs penen (pedagogikalıq, ilimiy ham doretıwshilik iskerlikten tısqari) shugullanbaw, Ózbekstan Respublikası nızamları ham Ózbekstan Respublikası Prezidenti qararlarında názerde tutılğan hallar bunnan tısqari ;

ózi iskerlik júrgizgen mamleket organları ham sholkemleri ham de mamleket xızmetine dağ tusiriwshı minez-qulqlardan tiyılıwı;

sırtqı kórinisin belgilengen normalar sheńberinde saqlaw, kishipeyil kiyiniw, átirapdaǵıların itibarın ózine artıqsha tartatuǵın tárzde kiyinbeslik.

5-bap. Jámiyetshilik, ǵalaba xabar quralları wákilleri menen munasábetlerge tiyisli ádep-etika qaǵıydaları

14. Shomanay rayonı hákiligi apparatı xızmetkerleri ǵalaba xabar quralları menen ózaro sheriklik etiwi, mámleket organları hám shólkemleriniń iskerligin ǵalaba xabar qurallarında sáwlelendiriliwine kómeklesiwi kerek.

15. Mámleket siyasatı yamasa mámleket organları hám shólkemleri iskerligi tuwrısındaǵı ǵalabalıq bayanatlar mámleket organları hám shólkemleri basshısı yamasa usı jónelis boyınsha kepillikli lawazımlı shaxs tárepinen ámelge asırıladı.

16. Tómendegi jaǵdaylarda ǵalabalıq bayanat beriliwi múmkin emes:

ǵalabalıq bayanat teksti hám mazmunı mámleket siyasatı yamasa mámleket organları hám shólkemleri iskerligine baylanıslı bolmasa;

ǵalabalıq bayanatda keltiriletuǵın informaciyalar mámleket sırları menen baylanıslı bolsa;

ǵalabalıq bayanat basqa mámleket organları hám shólkemleri orının tómenletiw yamasa olardıń lawazımlı shaxsların kemsitiwge jóneltirilgen bolsa.

17. Mámleket xızmetinde jámiyetshilik qadaǵalawın támiyinlew maqsetinde jámiyetshilik tárepinen mámleket organları hám shólkemleri iskerligine tiyisli ayıplaw yamasa sın pikir bildirilgen táǵdirde, mámleket organları hám shólkemleri oǵan salıstırǵanda bildirilgen ayıplaw yamasa sın pikirge ǵalabalıq túsindirme yamasa biykarlaw xabarı beriwı kerek.

18. Eger ǵalabalıq bayanatda puqaralardıń abroyı hám de salawatın kemsitetuǵın sóz dizbekleri bolsa, Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleri óz pikirleriniń aljasıqlıǵı yamasa natwrılıǵın tán alıwı hám de abroyı, salawatına hám iskerlik abroyına qatnas etilgen puqaradan, eger nızam hújjetlerinde basqa aqıbetler názerde taza bolsa, keshirim sorawı shárt.

6-bap. Xızmet iskerligindeki sırtqı kórinis hám kiyiniw usılına tiyisli ádep-etika qaǵıydaları

19. Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleriniń xızmet iskerligindeki sırtqı kórinisi hám kiyiniw usılı puqaralardıń mámleket organları hám shólkemleri iskerligine húrmetin, sonday-aq mámleket xızmetiniń orının asırıwǵa xızmet etiwi kerek.

20. Shomanay rayoni hâkimligi apparati xizmetkerleriniñ sırtqı kórinisi miynet sharayatlari hám xızmet túrine qaray, xızmet minnetlemelerin orınlawı waqtında puqaralardıń mámleket shólkemine salıstırǵanda húrmet penen múnásibette bolıwǵa kómeklesiwi, ulıwma qabıl etilgen jumıs usılına muwapıq bolıwı hám rásmiylik, qalıslıq, kishiheyillik hám intızamdı kórinetuǵın etiwı kerek.

21. Shomanay rayoni hâkimligi apparati xizmetkerleriniñ jumıs jayında sırtqı kórinisi hám kiyiniw usılına tiyisli qosımsha talaplar ishki miynet tártibinde belgileniwı múmkin.

7-bap. Mápler twqnashuvi

22. Shomanay rayoni hâkimligi apparati xizmetkerleri ámeldar shaxs yamasa xızmet minnetlemelerin orınlaw waqtında mápler toqnasıwına alıp keletuǵın yamasa alıp keliwi múmkin bolǵan jeke mápdarlıqqa jol qoymaslıǵı kerek.

23. Mápler toqnasıwı júzege kelgen táǵdirde xızmetkerler óziniñ basshısın tezlik penen xabdar etiwı shárt.

Mápler toqnasıwı bar ekenligi tuwrısında maǵlıwmatlar alǵan baslıq bul toqnasıwdıń aldın alıw yamasa onı saplastırıw maydanınan óz waqtında sharalar kóriwge májbúr.

8-bap. ministrler Keñesi apparati xizmetkerleriining mápin qorgaw

24. Shomanay rayoni hâkimligi apparati xizmetkerlerin xızmet wazıypaların orınlaw menen baylanıslı qorqıtıw, kemsitiw, dóhmet hám nızamǵa qılap basqa minez-qulqlardan qorgaw basshısı tárepinen ámelge asırıladı.

25. Moynına júkletilgen wazıypalardı orınlawǵa tosqınlıq qılıw, jinayat yamasa basqa huqıqbuzarlıq júz beriwge baǵdarlangan shaqırıqlar, sonıń menen birge, kásiplerleri tárepinen ámelge asırılǵan yamasa júz beriwi múmkin bolǵan tayarlıq kórilip atırǵan nızambuzılıqlar haqqında xabar bergen xızmetkerlerdi payda bolıwı múmkin bolǵan qorqıtıw hám qawip-xaterlerden qorgaw ilajları kóriledi.

9 -bap. Ádep-etika qaǵıydalarına ámel etiliwin baqlaw

26. Shomanay rayoni hâkimligi apparati xizmetkerleri tárepinen ádep-etika qaǵıydalarına ámel etiliwi ústinen qadaǵalaw Shomanay rayoni hâkimliginiñ shólkemlestirilgen-kadrlar toparı yamasa Ádep-etika komissiyası tárepinen ámelge asırıladı.

27. Shomanay rayoni hâkimliginde lawazımǵa tayınlangan mámleket xızmetkerleri shólkemlestiriw-kadrlar toparı tárepinen usı Ádep-etika qaǵıydaları menen tilxat tiykarında qol qoydırǵan halda tanıstırıladı.

28. Usı Ádep-etika qağıydaların buzıw jaǵdayları boyınsha xızmet tekseriwi ministrler Shomanay rayonı hákiminiń kórsetpesine muwapıq Ádep-etika komissiyası tárepinen ótkeriledi.

Xızmet tekseriwin ótkeriw tártibi Ádep-etika komissiyası tárepinen belgilenedi.

10 -bap. Ádep-etika qağıydalarına ámel etpegenlik ushın juwapkerlik

29. Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleri tárepinen Ádep-etika qağıydalarına ámel etpegenlik jaǵdayı olarǵa salıstırǵanda etikalıq hám ıntızamiy tasir ilajların qollaw ushın tiykar boladı.

30. Ádep-etika qağıydalarına ámel etpegenlik ushın Ádep-etika komissiyası tárepinen Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerlerine tómendegi etikalıq tasir ilajları qollanıladı:

Eskertiw;

keshirim soraw yamasa rásmiy keshirim sorawdı talap qılıw ;

Shomanay rayonı hákimliginiń kollegial jıynalıısında eskertiw beriw.

31. Ádep-etika komissiyası Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerlerine salıstırǵanda ıntızamiy tasir sharasın qollaw ushın Shomanay rayonı hákimine usınısn kirgiziwi múmkin. **Ádep-etika komissiyası ádep-etika qağıydaları baslıq tárepinen buzılǵan táǵdirde, olarǵa salıstırǵanda tiyisli ilaj kóriw máselesi maydanınan usınıslardı joqarı turıwshı mámleket organı hám shólkem basshısına jiberedi.**

32. Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleriniń Ádep-etika qağıydaların buzıwı olardı nızamǵa muwapıq ıntızamiy hám basqa juwapkerlikke tartıw ushın tiykar boladı.

11-bap. Juwmaqlawshı qağıyda

33. Mámleket shólkemleri hám shólkemleri iskerliginiń ózine tán qásiyetlerinen kelip shıqqan halda usı Ádep-etika qağıydalarına muwapıq óz mákemelik ádep-etika qağıydaların tastıyıqlaydı.

Shomanay tuman hokimining
2022 yil 21 oktabrdagi
358-13-193-Q/22-son qaroriga
2-ilova

Shomanay rayoni hokimining
2022-jil 21-oktyabrdegi
-sanli qararına
2-qosimsha

Shomanay rayoni hokimligining apparati xizmetkerlerining adab-etika komissiyasi haqqidagi nizam

1-bap. Uliwma qagiydalar

1. Bul qagiyda Shomanay rayoni hokimligining apparati Adab-etika komissiyasi (keyingi wrinlarda - Komissiya) iskerligin tartipke saladı.

2. Komissiya Shomanay rayoni hokimligining apparati xizmetkerleri (keyingi orinlarda - Shomanay rayoni hokimligi apparati xizmetkerleri) tarepinen adab-etika qagiydalarına amel etiwın baqlaw, olardin etika normalarina qarsi bolgan minez-qulqlardin aldın alıw hám adab-etika qagiydalarına amel etiw menen baylanıslı dawlardı kórip shıgıw maqsetinde dúziledi.

3. Komissiya iskerligi Ózbekstan Respublikası hám Qaraqalpaqstan Respublikasınıń Konstituciyası hám nızamlarına, “Mámleket puqaralıq xızmeti tuğrısında”ğı Ózbekstan Respublikasınıń Nızamına, Ózbekstan Respublikası Oliy Majilis palatalarınıń qararlarına, Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń párman, qarar hám buyırıqlarına, Ministrler Kabineti hám Ministrlikler, vedomostvalardin qararlari hám buyırıqlarına, Qaraqalpaqstan Respublikası Joqargı Keńesi, Ministrler Keńesi qararlari hám buyırıqlarına Shomanay rayoni hokimligi apparati xizmetkerleri adab-etika qagiydalarına, bul qagiydağa hám basqa nizamshılıq hújjetlerine muwapıq amelge asırıladi.

4. Komissiya Komissiya baslıgı, xatkeri hám aǵzalarınan ibarat bolıp, ulıwma sanı bes danadan kem bolmawı hám taq sanda bolıwı kerek.

Komissiya quramına tájiriyebeı, miynet jámaátinde abroy-itibarğa iye bolgan mámleket xızmetkerleri kiritiledi.

Komissiya quramı Shomanay rayoni hokimi sheshimi menen tastıyıqlanadı hám turaqlı túrde jumıs alıp baradı.

Komissiya quramına komissiya tárepinen qabıl etiletuǵın qararlarga tasir kórsetiwi múmkin bolǵan mápler toqnasıwı múmkinshiligin názerde tutqan halda ózgeriris kiritiledi.

2-bap. Komissiyanıń tiykarǵı wazıypaları hám funkciyalari

5. Komissiyanıń tiykarǵı wazıypaları tómendegilerden ibarat :

Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleriniń mákemelik ádep-etika qaǵıydaların islep shıǵıw ;

Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleri tárepinen ádep-etika qaǵıydalarına ámel etiliwi máselelerin kwrib shıǵıw, xızmet tekseriwlerin ótkeriw;

Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleri arasında etika normalarına qarsı bolǵan minez-qulqlardıń aldın alıwǵa qaratılǵan kompleks ilajlardı ámelge asırıw;

fizikalıq hám yuridikalıq shaxslardıń Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleriniń minez-qulqlarına tiyisli shaqırıqların kórip shıǵıw;

Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleriniń abroyı hám salamatlıǵın qorǵaw menen baylanıslı máselelerdi kórip shıǵıw;

Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleriniń ádep-etika qaǵıydaların jetilistiriw maydanınan usınıslar islep shıǵıw;

Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleri tárepinen ádep-etika qaǵıydalarına ámel etiliwi jaǵdayın analiz qılıw, nátiyjeleri haqqında baslıq hám jámiyetshilikti xabarlı etip barıw.

6. Komissiya óz kepillikleri sheńberinde:

Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleri tárepinen ádep-etika qaǵıydalarına ámel etiliwi ústinen qadaǵalawdı ámelge asıradı ;

Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleri tárepinen ádep-etika qaǵıydalarınıń ózgeriwi menen baylanıslı máseleler maydanınan juwmaqlar tayarlaydı;

Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleriniń ádep-etika qaǵıydaları menen baylanıslı máselelerin kórip shıǵıw processinde zárúr informaciyanı sorap aladı;

kórip shıǵıw ushın kiritilgen máselelerdi sheshiw ushın Komissiya jıynalıslarına ekspertler hám qánigelerdi tartadı;

Ádep-etika qağıydalarına tiyisli máseleler maydanınan Shomanay rayonu hákimligi apparatı xızmetkerlerine tiyisli máslahát hám túsindirmeler beredi;

zárúr jaǵdaylarda, Komissiyada kórip shıǵılǵan máseleler boyınsha Shomanay rayonu hákimligi apparatı xızmetkerlerin ıntızamiy juwapkerlikke tartıw maydanınan Shomanay rayonu hákimine usınıs kiritedi.

7. Komissiya Shomanay rayonu hákimliginiń strukturalıq bólimeleri, basqa mámleket organları hám shólkemleri, lawazımlı shaxsları hám jámiyetshilik penen sheriklik etedi.

8. Komissiya iskerligin shólkemlestiriw hám Shomanay rayonu hákimligi apparatı xızmetkerleri tárepinen ádep-etika qağıydalarınń ózgeriwi menen baylanıslı máselelerdi kórip shıǵıw bul qağıydaǵa qosımshada keltirilgen sxemaǵa muwapıq ámelge asırıladı.

3-bap. Komissiya iskerligin shólkemlestiriw

9. Komissiya jıynalısları zárúriyatqa qaray ótkeriledi.

Komissiya jıynalısları ashıq tárzde ótkeriledi. Zárúr bolǵan jaǵdaylarda Komissiya jabıq jıynalıstı ótkeriw tuwrısında qarar qabıllawı múmkin.

10. Komissiya jıynalıstın Komissiya baslıǵı, ol joqlıǵında bolsa, onıń tapsırmasına qaray Komissiya aǵzalarınan biri júrgizedi. Komissiya májilisinde protokol júritiledi, ol bassılıq etiwshi hám Komissiya xatkeri tárepinen qol qoyıladı.

11. Komissiya jıynalısları, eger olarda Komissiya aǵzaları ulıwma sanınıń keminde úshten eki bólegi bar bolsa, kepillikli esaplanadı.

12. Komissiyanıń náwbettegi jıynalıstı tuwrısında onıń baslıǵı Komissiya aǵzalarına jazba túrde, qağıyda jol menende, keminde eki kún aldın xabar etedi, sonıń menen birge jıynalıstıń basqa qatnasıwshılardıń aldınnan xabardar etedi.

13. Komissiyanıń qararları májiliste qatnasqan Komissiya aǵzalarınń kópshilik dawısı menen qabıl etiledi. Dawıslar teń bolǵan jaǵdaylarda Komissiya baslıǵınıń dawısı sheshiwshi dawıs esaplanadı.

Komissiyanıń qararları Komissiya baslıǵı tárepinen qol qoyıladı.

14. Komissiya baslıǵı:

Komissiya jumısın quraydı;

Komissiya jıynalıslardıń shaqıradı hám ótkeredi;

Komissiya a'zalariga tapsirmalar beradi;

Shomanay rayoni hokimligi strukturaliq bo'limlari, boshqa mamleket organlari ham sholkemlari, lawazimli shaxslar ham jamiyetshilik penen bolgan munasabatlerde Komissiya atinan jumis jurgizedi;

Komissiya jynalislarida Komissiya iskerligi tuwrisidagi informaciya menen so'zge shigadi;

Har jili Shomanay rayoni hokimine Komissiya iskerligi tuwrisida esabat usinis etedi.

15. Komissiya xatkeri:

Komissiyani iskerligin sholkemlestirilgen-texnikaliq tarepten tamiyinlew maselerin sheshedi;

Komissiyani nawbettegi jynalisina barliq zarur materiallar oz waqtinda tayarlaniwin tamiyinleydi, xizmetkerlerden zarur hujjetler ham mag'liwmatlardi sorap aladi;

Kun rejimine muvapiq Komissiya jynalislari otkeriliwin quraydi;

Komissiyani a'zalarin ham usinis etilgen shaxslardi Komissiya jynalisi otkeriletugin orin, sane ham waqt ham de kun rejimine kiritilgen maseler haqqida xabardar etedi;

Komissiya jynalisinin protokoln rasmiylestiredi

ham tasdiyqlangan protokoldin mapdar shaxslarga jiberiliwin tamiyinleydi.

16. Komissiya agzasi:

Komissiya tarepinen korip shigilatugin barliq maseler boyinsha dawis beriwege;

Komissiyani korip shigiwu ushin maseler ham usinilar kirgiziwege;

qararlar tayarlaniwinda, talqilawinda, qabil etiliwinde, sonin menen birge olardin amelge asiriliwin sholkemlestiriwde ham de orinlaniwi baqlawda qatnasiwga ;

korip shigilip atirgan maselage tiyisli hujjetler, mag'liwmatnamalar ham boshqa zarur informaciya menen tanisiwga;

Komissiya sheshimine razı bolmagan tagdirde oz kozqarasın bayanlawga

haqılı.

17. Komissiyası aǵzası Komissiya májilisinde tayın bolıwı hám ózine júkletilgen minnetlemelerdi orınlawı shárt.

Komissiya aǵzası Komissiya májilisinde tayın bolıw múmkinshiligi bolmaǵanda Komissiya baslıǵın aldınan xabardar etiwı kerek.

18. Komissiya májilisinde kórilip atırǵan máseleler Komissiya baslıǵı, xatkeri hám aǵzalarına tikkeley yamasa tikkeley bolmaǵan táǵdirde ózin-ózi biykarlawı shárt.

4-bap. Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleri tárepinen ádep-etika qaǵıydaları ózgeriwiniń aldın alıw (profilaktika) ilajların kóriw

19. Komissiya rayonı hákimliginiń Shólkemlestiriw-kadrlar toparı menen birgelikte úzliksiz túrde Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleri tárepinen ádep-etika qaǵıydalarına ámel etiliwi hám olardıń ózgeriwi menen aldın alıwǵa qaratılǵan tómendegilerdi názerde tutatuǵın profilaktikalıq kompleks ilajlardı ámelge asıradı :

Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerlerinde joqarı kásiplik mádeniyattı, jámaátte salamat ortalıq hám isker keyipiyattı qalıplestiriw;

Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleri “hadallıq vakcinası” menen emlew, yaǵniy hadallıqtı olardıń sanasına sińiriw, ruwxıylıq arqalı olarda korrupciyaǵa qarsı turaqlı munasábette bolıw keyipiyatın qalıplestiriw;

Shomanay rayonı hákimliginde belgili oqımışlı adamlar, dóretiwshiler, mánáwiyat hám ruwxıylıq salasınıń kózge kóringen kórinetuǵınlari, óz salasında joqarı nátiyjelerge erisken miyneti menen eń húrmetlilerin tartqan halda, ushırasıwlar shólkemlestirip barıw;

Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleriniń kásiplik hám basqarıw kónlikpeleri ósiwin, sonıń menen birge olardıń mamanlıǵın turaqlı túrde asırıwdı, olar tárepinen ádep-etika qaǵıydalarına ámel etiwlerin támiyinlew maqsetinde olardıń bilimleri hám mamanlıǵın turaqlı jetilistiriw jumısların támiyinlew;

Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleriniń ekonomikalıq bilimlerin, huqıqıy sawatlı adamgershiligin, huqıqıy mádeniyatı hám huqıqıy sanasına, intellektuallıq hám mánáwiy rawajlanıwın asırıw maqsetinde ekonomikalıq hám huqıqıy seminar oqıwlar shólkemlestiriw;

Jańa jumısqa qabıl etilgen mámleket xızmetkerlerin ádep-etika

qağıydalarına qatań ámel qılıw boyınsha stajirovkadan ótkeriw hám olar menen profilaktikalıq sáwbetler shólkemlestiriw;

Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerlerin bilimlerin jetilistiriw kurslarına, xalıq aralıq seminarlar, konferenciya hám sol sıyaqlı basqa ilajlarǵa jiberiw, olar tárepinen óz kásiplik dárejesi hám etikalıq sapaların ǵárezsiz asırıwları ushın shárt-sharayat jaratıp beriw.

20. Komissiya **Shomanay rayonı hákimligi** apparatı xızmetkerleri tárepinen ádep-etika qağıydaları ózgeriwiniń aldın alıw (profilaktika) boyınsha óz iskerligin Komissiya tárepinen tastıyqlanatuǵın shereklik jumıs jobaları tiykarında júrgizedi.

21. **Shomanay rayonı hákimligi** apparatı xızmetkerleri tárepinen ádep-etika qağıydaları ózgeriwiniń aldın alıw (profilaktika) ilajları Komissiya tárepinen tiyisli strukturalıq bólimeleri basshıları hám de kásiplik awqamları kamiteti menen birgelikte shólkemlestiriledi.

22. **Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleri tárepinen ádep-etika qağıydaları ózgeriwiniń aldın alıw (profilaktika) ilajlarınıń nátiyjeliligi jıl juwmaqları boyınsha ótkeriletwǵın Komissiya jıynalıısında talqılaw etiledi.**

5-bap. Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleri tárepinen ádep-etika qağıydalarınıń ózgeriwi menen baylanışlı máselelerdi kórip shıǵıw tártibi

23. Komissiya Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleri tárepinen ádep-etika qağıydalarınıń buzılıwları menen baylanışlı máselelerdi:

Shomanay rayonı hákiminiń tapsırmasın kóre huqıqtı qáwipsizlik etiwshi organlardıń shaqırǵına tiykarınan;

Shomanay rayonı hákimligi apparatı xızmetkerleriniń, sonıń menen birge fizikalıq hám yuridikalıq shaxslardıń shaqırıwlarına qaray;

óz ǵayratı menen kórip shıǵadı.

24. Komissiya jıynalıısına, haqıyqıy jaǵdaylardı anıqlaw hám qalıs qarar qabıllaw maqsetinde, ózine salıstırǵanda másele kórip shıǵılıp atırǵan Shomanay rayonı hákimligi apparatı jumısshısı, zárúr bolǵan jaǵdaylarda bolsa, shaqırıq etiwshi hám basqa shaxslar usınıs etiledi. Komissiya jıynalıısınıń waqıtı hám ornı haqqında tiyisli túrde xabardar etilgen adamlardıń kelmewi shaqırıqtı kórip shıǵıw ushın tosqınlıq etpeydi.

25. Komissiya majlisinde:

kun tartibidagi masale oqib esittiriledi;

Shomanay rayoni hokimining tapsirigi yamasa Shomanay rayoni hokimligi apparati jumissihisi tarepinen adep-etika qagiydalarini buzilganligi tuwrısında shaqiriq oqib esittiriledi;

Adep-etika qagiydalarina amel etpegenlikte ayblanip atirgan Shomanay rayoni hokimligi apparati jumissihisi ham jynalis qatnasishlarining tusindirmeleri esitiledi.

26. Shomanay rayoni hokimligi apparati xizmetkerleri ozining huqiqi, abroyi ham salamatligina, iskerlik abroyina qatnas etetugin shaqiriq boyınsha ameldegini nizam hujjetlerine muvapiq ozin qorgawga, Komissiyağa zarur materiallar ham de tagi basqa informaciyalardi usinwga haqlı.

27. Jynalis juwmagi boyınsha Komissiya Shomanay rayoni hokimligi apparati xizmetkerlerinin hareketlerinde adep-etika qagiydalarining ozgeriwi faktining bar ekenligin yaki joqligi tuwrısında qarar qabil etedi.

28. Adep-etika qagiydalarini buzilganligi fakti aniqlangan tagdirde Komissiya tarepinen Shomanay rayoni hokimligi apparati xizmetkerlerine tomendegi etikalıq tasir ilajlari qollaniladi:

Eskertiw;

keshirim soraw yamasa rasmiy keshirim soraw talap qilıw ;

Shomanay rayoni hokimligi apparatining kollegial jynalishlarında eskertiw beriw.

29. Komissiya Shomanay rayoni hokimligi apparati xizmetkerlerine salıstirganda intizamiy tasir sharasın qollaw ushin Shomanay rayoni hokimi usinısname kirgiziwi mumkin.

30. Komissiya tarepinen tomendegi shaqiriqlar korip chigilmaydi:

komissiyada aldın korip shigilgan shaqiriq, atap aytqanda sol mazmundağı takirar shaqiriqlar ;

anonim shaqiriqlar ;

Nızamda belgilengen basqa talaplarga muvapiq bolmagan shaqiriqlar.

31. Komissiya qabil etilgen qarar haqqında shaqiriq etiwshine, wziga salıstirganda masale korip shigilgan Shomanay rayoni hokimligi apparati

xizmetkerlerine ham ministrler Shomanay rayoni hakimine jazba turde malum etedi.

32. Komissiya adep-etika qagiydalarini basliq tarepinen buzilgan tagdirde olarga salistirganda tiyisli ilaj koriw maselesi maydaninan usinislardi joqari turiwshi mamleket organi ham sholkemi basshisina jiberedi.

33. Komissiyanin sheshimi ustinen Shomanay rayoni hakimine yamasa sudqa shagim qiliw mumkin.

34. Shomanay rayoni hakimiligi apparati xizmetkerleri tarepinen adep-etika qagiydalarinin ozgeriwi haqqinda shagiriq onin baslamashilari tarepinen Komissiya sheshimi qabil etkenge shekem qaytarip aliniwi mumkin.

35. Tarepler jarasgan, sonin menen birge Shomanay rayoni hakimiligi apparati xizmetkerleri oz qalewi menen shagimlaniwshidan ashkara keshirim soraqan jagdaylarda, oqan salistirganda tasir ilajlari qollanilmasligi mumkin.

Shomanay tuman hokimining
2022 yil 21 oktabrdagi
358-13-193-Q/22-son qaroriga
3-ilova

Ádep-etika komissiyası
tuwrısındaǵı qaǵıydaǵa

qosımsha

**Ádep-etika komissiyası iskerligin shólkemlestiriw hám rayon hákimligi apparatı
xızmetkerleri tárepinen ádep-etika qaǵıydalarınń ógeriwi menen balanışlı máselelerdi kórip
shıǵıw**

SXEMASI

Basqıshlar	Subektlar	Ilajlar	Atqarıw múddeti

I. Komissiya iskerligin shólkemlestiriw

1-basqısh	Mámleket organı hám shólkemi basshısı	1. Mámleket organları hám shólkemlerinde Ádep-etika komissiyaların (keyingi orınlarda - Komissiya) Komissiya baslıǵı, xatkeri hám aǵzalarınan ibarat quramda, ulıwma sanı keminde bes danadan kem bolmaǵan muǵdarda taq sanda qalıplestiriw. 2. Komissiya quramına tájiriybeli, miynet jámaátinde abroy-itibarǵa iye bolǵan mámleket xızmetkerlerin kirgiziw. 3. Komissiya quramın tastıyıqlaw.	Eki hápte múddette
		4. Komissiya quramına komissiya tárepinen qabıl etiletuǵın qararlarga tasir kórsetiwshi múmkin bolǵan mápler toqnasıwı múmkinshiligin názerde tutqan halda ózgerteris kiritiledi.	Zárúriyatqa kóra

2-basqish	Komissiya boshligi	Komissiya jumisin quraydi, komissiya jynalislarin shaqiradi ham otkeredi jynalisina basshiliq etedi. Komissiya atinan jumis jurgizedi, Komissiya jynalislarinda Komissiya iskerligi tuwrisindagi informaciya menen sozge shigadi. Mamleket organi ham sholkemi basshisina Komissiya iskerligi tuwrisinda esabat usinis etedi.	Magliwmatlar kiritilgen waqittan baslap Har jili jil juwmagi boyinsha
	Komissiyani xatkeri	Kun rejimine muvapiq Komissiya jynalislari otkeriliwin quraydi. Komissiyani agzalarin ham usinis etilgen shaxslardi Komissiya jynalisi otkeriletugin orin, sane ham waqt ham de kun rejimine kiritilgen maseler haqqinda xabardar etedi. Komissiyani iskerligin sholkemlestirilgen-texnikaliq tarepten tamiyinlew maselerin sheshedi, nawbettegi jynalisina barliq zarur materiallar oz waqtinda tayarlaniwın tamiyinleydi. Komissiya jynalisinin protokoln rasmiylestiredi ham tastiyqlangan protokoldn mapdar shaxslarga jiberiwın tamiyinleydi.	Majilisten keminde eki kun aldın Majilisten keyin bir kun muddette

Basqishlar	Subektlar	Ilajlar	Atqariw muddeti

II. Adop-etika qagiydaları ozgeriwiniń aldın alıw (profilaktika) ilajların kóriw

1-basqish	Komissiya Mámleket organınıń strukturalıq bwlınmalari kásiplik awqamlari qwmitalari	Komissiya úzliksiz túrde mámleket xızmetkerleri tárepinen ádep-etika qağıydalarına ámel etiliwi hám olardıń ózgeriwiniń aldın alıwǵa qaratılǵan tómendegilerdi názerde tutatuǵın profilaktikalıq kompleks ilajlardı ámelge asıradı: mámleket xızmetkerlerinde joqarı kásiplik mádeniyattı, jámáátte salamat ortalıq hám ısker keypiyattı qalıplestiriw; mámleket xızmetkerleri “hadallıq vakcinası” menen emlew, yaǵnıy hadallıqtı olardıń sanasına sińiriw, ruwxıyılıq arqalı olarda korruptsiyaǵa qarsı turaqlı múnásibette bolıw keypiyatın qalıplestiriw; mámleket organı hám shólkeminde belgili oqımislı adamlar, dóretiwshiler, mánáwiyat hám marifat tarawı, sonıń menen birge diniy tarawdıń kózge kóringen kórinetuǵındaları, óz salasında joqarı nátiyjelerge erisken miynet eń húrmetlilerin tartqan halda, ushırasıwlar shólkemlestirip barıw; mámleket organı hám shólkeminde xızmetkerleriniń kásiplik hám basqarıw kónlikpelerin asısırw, sonıń menen birge olardıń mamanlıǵın turaqlı túrde asırıwdı, olar tárepinen ádep-etika qağıydalarına ámel etiwlerin támiyinlew maqsetinde olardıń bilimleri hám mamanlıǵın turaqlı asırıw jumısların támiyinlew; mámleket xızmetkerleriniń ekonomikalıq bilimlerin, huqıqıy sawatlı adamlıǵın, huqıqıy mádeniyatı hám huqıqıy sanasına, intellektuallıq hám mánáwiy rawajlanıwın támiyinlew maqsetinde ekonomikalıq hám huqıqıy oqıwlar shólkemlestiriw; jańa jumısqa qabıl etilgen mámleket xızmetkerlerin ádep-etika qağıydalarına qatań ámel qılıw boyınsha stajirovkadan ótkeriw hám olar menen profilaktikalıq sáwbetler shólkemlestiriw; mámleket xızmetkerleriniń bilimlerin jetilistiriw kurslarına, xalıq aralıq seminarlar, konferenciya hám sol sıyaqlı basqa ilajlarǵa jiberiw, olar tárepinen óz kásiplik dárejesi hám etikalıq sapaların ǵárezsiz asırıwları ushın shárt-sharayat jaratıp beriw.	Komissiya tárepinen tastıyqlanatuǵın shereklik jumıs jobaları tiykarında

2-basqish	Komissiya	Mámleket xızmetkerleri tárepinen ádep-etika qağıydaları ózgeriwiniń aldın alıw (profilaktika) ilajlarınń nátiyjeliligini Komissiya jıynalıısında talqılaw etedi.	Hár jılı juwmaqları bwyicha

III. Ádep-etika qağıydalarınń ózgeriwi menen baylanışlı máselelerdi kórip shıǵıw

1-basqish	Komissiya	Komissiya mámleket xızmetkerleriniń ádep-etika qağıydaların buzılıwları menen baylanışlı máselelerdi: mámleket organı hám shólkemi basshısının tapsırǵına kóre; huqıqtı qorǵawshı organlardıń shaqırǵına tiykarınan; mámleket xızmetkerlerdiń, sonıń menen birge fizikalıq hám yuridikalıq shaxslardıń shaqırıwlarına qaray; óz baslaması menen kórip shıǵadı.	Zárúriyatqa kóra

2-basqish	Komissiya boshlig'i hám agzaları	Komissiya májilisinde: kún tártibindegi másele oqıp esittiriledi; mámleket organı hám shólkemi basshısının tapsırığı yamasa mámleket xızmetkeri tárepinen ádep-etika qağıydaları buzılğanlıgı tuwrısındağı shaqırıq oqıp esittiriledi; ádep-etika qağıydalarına ámel etpegenlikte ayıplanıp arığan mámleket xızmetkeri hám shaqırıqshılar túsindirmeleri esitiledi.	Jıynalıs ótkeriletuğın kún
	Mámleket xızmetkeri	Óziniń huqıqı, abroyı hám salamatlıgına, jumıs abroyına qatnas etetuğın shaqırıq boyınsha ámeldegi nızam hújjetlerine muwapıq ózin qorgawğa, Komissiyağa zárúr materiallar hám de tağı basqa informaciyalardı usınıwğa haqılı.	
3-basqish	Komissiya	1. Jıynalıs juwmağı boyınsha mámleket xızmetkeriniń háreketlerinde ádep-etika qağıydalarınń ózgeriw faktiniń bar ekenligin yaki joqlıgı tuwrısında qarar qabıl etedi. 2. Ádep-etika qağıydaları buzılğanlıgı fakti anıqlanğan tağdırde mámleket xızmetkerlerine tómendegi etikalıq tasir ilajları qollaydı: eskertiw; keshirim soraw yamasa rásmiy keshirim sorawdı talap qılıw ; mámleket organı hám shólkeminiń keńeytirilgen májilisinde eskertiw beriw. 3. Mámleket xızmetkerine salıstırğanda ıntızamıy tasir sharasın qollaw ushın mámleket organı hám shólkemi basshısına usınıs kirgiziwi múmkin. 4. Qabıl etilgen qarar haqqında shaqırıq etiwshine, ózine salıstırğanda másele kórip shıǵılğan mámleket xızmetkerine hám mámleket organı hám shólkemi basshısına jazba túrde maǵlıwmat beredi.	Majlis ótkeriletuğın kún
4-basqish	Komissiya	Ádep-etika qağıydaları mámleket organı hám shólkemi basshısı tárepinen buzılğan tağdırde olarğa salıstırğanda tiyisli ilaj kóriw máselesi maydanınan usınıslardı joqarı turıwshı mámleket organı hám shólkemi basshısına jiberedi.	Zárúriyatqa kóra
5-basqish	Mámleket xızmetkeri	Komissiyaniń sheshimi ústinen mámleket organı hám shólkemi basshısına yamasa sudqa shaǵım qılıw múmkin.	Zárúriyatqa kóra

Shomanay tuman hokimining
2022 yil 21 oktabrdagi
358-13-193-Q/22-son qaroriga
4-ilova

Shomanay rayoni hokimining

2022 yil 21-oktyabrdegi

-sanli qararına

3-Qosimsha

Shomanay rayoni hokimligi apparati Ádep-etika komissiyasining jeke qurami

1	A.Kaljanov	Shomanay rayoni hokimining birinshi orinbasari
2	J.Tileumuratov	Shomanay rayoni hokimligining sholkemlestiriv kadrlar topari jetkeshi qanigesi
3	S.Tursinov	Shomanay rayoni hokimining shegara masaleleri boyinsha jardemshisi
4	N.Seyfullaev	Shomanay rayoni hokimligining balalardi qorgaw bolimi basligi
5	S.Palimbetova	Shomanay rayoni hokimining ruwxiy-agartivshiliq jumislar natijeliligin asiriv, mamleket tili tuwrısında nızam hujjetlerine amel etiliwin tamiyinlew masaleleri boyinsha maslahatshisi

Esletpe: Ádep-etika komissiyasining agzalari basqa jumisqa otken yamasa

oz vazıypaların atqara almaytuğın jağdaylarda onın vazıypa hám kepillikleri bul lawazımğa tazadan tayınlangan yamasa tiyisli kepillik hám funkciyaların orınlaw olarğa júklengen adamlardıń moynına júkletiledi.